

АКАДЕМІЧНЕ ВЕСЛУВАННЯ — вид веслярського спорту, до складу якого входять перегони на академічних суднах. Виділяють розпашне веслування (спортсмен працює одним веслом) і парне (двома веслами), на навч. (типу клінкер) і гоночних (скіф) човнах, зі стерновим і без нього. Академ. судна — спорт. вузькі продовгуваті легкі човни з винесеними за борт уключинами для весел і рухомими банками — сидіннями. Класи суден розрізняють за кількістю веслувальників: парне веслування — одиночки, двійки, четвірки, розпашне — двійки, четвірки, вісімки. Історія А. в. починається від часів Рим. імперії, де регулярно відбувалися перегони на багатомісних весляр. човнах. У 17-18 ст. весляр. спорт набуває особл. популярності, у багатьох країнах Європи створ. весляр. клуби, проводяться змагання. Як вид весляр. спорту А. в. сформувалося на поч. 19 ст. у Великій Британії і розвивалося серед молоді ВНЗів та шкіл. Від 1829 проводять традиц. змагання серед вісімок Оксфорд. і Кембридж. університетів. У 19 ст. створ. весляр. клуби і організовуються змагання з А. в. у Франції, Німеччині, Швейцарії, Бельгії, Італії та ін. країнах. 1892 Бельгія, Франція і Швейцарія засн. Міжнар. федерацію з весляр. спорту (FISA), до складу якої 1998 входило 103 нац. федерації. Від 1893 проводяться чемпіонати Європи, а від 1962 — світу. До програми літніх Олімпійських ігор А. в. чоловіків входить від 1900, жінок — від 1976. У Рос. імперії змагання з А. в. проводилися від 1860. В Україні А. в. найуспішніше розвивалося в Києві, Миколаєві, Кам'янському (нині Дніпродзержинськ) та Одесі. 1887 у Києві створ. перший в Україні яхт-клуб, 1896 — весляр. клуб у Кам'янському. У СРСР перший чемпіонат з А. в. відбувся 1923, а в Україні — 1925 (Миколаїв). Першою укр. чемпіонкою СРСР у 1938 стала Г. Кириченко. В Україні до 2-ї світової війни А. в. розвивалося у спорт. клубах і товариствах «Спартак», «Водник», «Динамо», «Будівельник» та ін. У першості СРСР 1946 команда

Києва поділила 1-2 місця зі спортсменами з м. Горький. Від 1950 проводяться змагання на Кубок України з А. в., під час яких від 1998 розігруються іменні кубки відомих укр. спортсменів та екіпажів. Від 1979 у Херсоні проводяться респ. весняні марафон. змагання серед веслярів-академістів (від 1987 — Регата пам'яті президента Федерації академ. веслування В. Кохненка). Нині А. в. в Україні розвивається у Києві, Київ., Дніпроп., Черкас., Запоріж., Херсон., Микол., Вінн., Харків. обл. та АР Крим, зокрема у спорт. клубах МО України, Федерації спортивних товариств «Динамо», «Колос», «Україна» та ін. Укр. спортсмени беруть участь у міжнародних змаганнях, зокрема в Олімпійських іграх: чоловіки від 1952, а жінки — від 1976. Олімп. програма передбачає змагання на дистанцію 2 тис. м: чол. — на човнах одиночках, двійках і четвірках парних, двійках і четвірках розпашних без стернового і вісімках; жін. — на одиночках, двійках і четвірках, двійках розпашних без стернової і вісімках. Осн. досягнення укр. спортсменів на Олімпійських іграх: у вісімках ([О. Гузенко](#), [Н. Тараканова](#), [Н. Розгон](#), [О. Колкова](#), [О. Зубко](#), [О. Луговська](#)) — срібний призер 1976, тренер — Г. Ушаков; [О. Пивоварова](#), [Н. Уманець](#), [Н. Прищепа](#), [Т. Стеценко](#), [О. Терешина](#), [М. Пазон](#), [Н. Преображенська](#) — срібний призер 1980, тренер — В. Потапенко; четвірка ([С. Мазій](#), [Д. Міфтахутдинова](#), [О. Ронжина](#), [І. Фролова](#)) — срібний призер 1996, тренер — Є. Павлов. 1952 на чемпіонаті Європи [Г. Жилін](#), [І. Ємчук](#), [Н. Опаленко](#) та [К. Землянська](#) здобули перші золоті медалі з А. в. (усі — «Наука», Київ; тренери — В. Михайловський, Є. Безпальцев, Ю. Храновський). Усього 57 укр. спортсменів з А. в. здобули 52 золоті медалі на чемпіонатах світу та 42 — на чемпіонатах Європи. Серед них — семираз. чемпіонка світу О. Терешина, п'ятираз. чемпіонка світу Н. Уманець, чотирираз. чемпіонка світу [Н. Яценко](#) (усі — «Локомотив», Київ), трираз. чемпіон світу [В. Досенко](#) («Динамо», Херсон) та ін.

[Н. Ю. Тараканова](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Академічне веслування / Н. Ю. Тараканова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42843>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).